Český svaz ochránců přírody
Vlašim

Upravit *Vědci chtějí zachránit kriticky ohrožený sinokvět chrpovitý a obnovit vzácné písečné duny*

Vědci chtějí zachránit kriticky ohrožený sinokvět chrpovitý a obnovit vzácné písečné duny

18.8.2026

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho. ×

V červenci odstartoval desetiletý mezinárodní program zaměřený na záchranu kriticky ohroženého sinokvětu chrpovitého (*Jurinea cyanoides*). Projekt nazvaný LIFE for Jurinea je

postaven na úzké spolupráci odborníků z České republiky, Německa a Ukrajiny. Jeho cílem je obnova vzácných biotopů písečných dun, podpora opylovačů i zapojení široké veřejnosti prostřednictvím občanské vědy nebo osvětových aktivit.

Sinokvět chrpovitý patří mezi prioritní druhy z hlediska ochrany přírody v České republice, Německu i celé Evropské unii. Jde o pozůstatek doby ledové a zároveň vlajkový druh biotopu písečných dun. V důsledku nevhodného hospodaření i probíhajících změn klimatu je ohrožen celý tento specifický ekosystém. Druh se v celé EU vyskytuje pouze na několika lokalitách v Německu a České republice, kde přežívá jen posledních pár jedinců. Souvislejší populace rostou až na Ukrajině, kde je na některých místech regionálně chráněný.

Mezinárodní tým má za cíl zlepšit situaci na současných stanovištích s výskytem sinokvětu a navrátit ho na historické lokality především v Polabí a Sasku-Anhaltsku. Konkrétně se jedná o 7 lokalit v ČR a 22 lokalit v Německu.

Území s výskytem sinokvětu na Ukrajině budou sloužit především pro přenos know-how v oblastech plánování ochrany, realizace opatření, osvěty a vzdělávání i zapojení veřejnosti do ochrany přírody v souvislosti s připravovaným vstupem Ukrajiny do EU. Projekt tak na modelovém druhu sinokvětu ukáže, jak připravovat závazné dokumenty pro ochranu přírody podle evropských standardů. To usnadní ochranu dalších ohrožených druhů i lokalit v regionu.

„Nezbytným krokem před realizací opatření je rozsáhlý výzkum druhu zaměřený na [illegible] všech třech zemích [illegible] nejvhodnější zásahy na lokalitách a rozhodnout, jaký zdroj semen bude nejvhodnější využít pro návrat druhu do krajiny," uvedla k projektu jeho vedoucí Hana Pánková z Botanického ústavu AV ČR.

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.

Velká pozornost je věnována také monitoringu opylovačů a dalšího hmyzu na lokalitách ve všech třech zemích.

„Zdravá společenstva kvetoucích rostlin závisí, kromě jiného, na hmyzích opylovačích. Ti jsou součástí hmyzích společenstev, která jsou významnou složkou biodiversity každého stanoviště. V rámci realizace projektu proběhne průzkum složení hmyzích společenstev na vybraných lokalitách se sinokvětem. Dále proběhne studium konkrétních opylovačů cílového druhu. Změny ve složení hmyzích společenstev a opylovačů pak budou studovány v kontextu managementových opatření, které na lokalitách proběhnou." řekl Michal Perlík z Entomologického ústavu Biologického centra AV ČR.

Na území všech vybraných stanovišť proběhnou zásahy vedoucí k obnově lokalit – například odstranění křovin a invazních druhů, pravidelné kosení, pastva nebo strhávání drnu vedoucí k vytvoření holých písků bez vegetace. Cílem je nastavit dlouhodobě udržitelný systém péče funkční i po skončení projektového období.

„Čeká nás 10 let intenzivní práce, na jejímž konci chceme nejen navrátit sinokvět chrpovitý zpátky do české krajiny, ale také zajistit jeho přežití i po skončení projektu. V současné době proto projednáváme jednotlivé typy zásahů s vlastníky pozemků a správci jednotlivých chráněných území a snažíme se najít optimální způsoby péče v každé lokalitě, které budou vyhovovat sinokvětu i místním lidem." doplnil Karel Kříž z Českého svazu ochránců přírody Vlašim.

Aktivity nebudou zaměřeny jen na péči o rostliny. Zásadní část tvoří také podpora opylujícího hmyzu a součástí bude i příprava regionálních travino-bylinných směsí pro podporu opylovačů specifických pro písčiny.

Probíhat bude také ex-situ ochrana druhu v botanických zahradách a prostřednictvím záchranného pěstování v soukromých zahr[illegible] organizace. Cílem [illegible] variabilní populace jako zdroj semen pro návrat druhu do přírody.

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.

Do praktické ochrany přírody se zapojí i široká veřejnost. Lidé se budou moci podílet na monitoringu opylovačů a invazních druhů formou občanské vědy (citizen science). Vzniknou školní

patronáty a prostor pro studentské stáže na jednotlivých pracovištích.

Hlavním koordinátorem projektu je Botanický ústav Akademie věd ČR.

Partneři projektu:

- **Český svaz ochránců přírody (ČSOP) Vlašim,**
- **Biologické centrum Akademie věd ČR,**
- **Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy,**
- **Hochschule Anhalt,**
- **Biotopmanagement Schonert,**
- **Rivne regiona conservation**
- **Ústecký kraj,**
- **Středočeský kraj,**
- **Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,**

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.

- **Landesverwaltungsamt Sachsen-Anhalt (Úřad státní správy Sachsen-Anhalt DE),**

Za finanční podpory:

- **Program LIFE Evropské Unie,**
- **Ministerstvo životního prostředí ČR,**
- **Ministeriums für Wissenschaft, Energie, Klimaschutz und Umwelt des Landes Sachsen-Anhalt (Ministerstvo vědy, energetiky, ochrany klimatu a životního prostředí Sachsen-Anhalt DE)**

Více informací naleznete na https://www.csopvlasim.cz/life-jurinea-cz.

Kontakt pro média:

RNDr. Hana Pánková, Ph.D., Botanický ústav AV ČR, hana.pankova@ibot.cas.cz, +420 602 665 407
Ing. Karel Kříž, Český svaz ochránců přírody Vlašim, karel.kriz@csop.cz, +420 777 800 458

Spolufinancováno Evropskou unií

Spolufinancováno Evropskou unií. Vyjádřené skutečnosti odráží názory autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo CINEA. Evropská unie ani poskytovatel dotace za ně nenesou odpovědnost.

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.

Další aktuality

Strašidelná paraZOO

22.10.2026

Dobrovolníci projektu Stezky z lásky pracovali na Roudném

26.10.2026

Jezevčí dny v paraZOO Vlašim

8.10.2026

Vodní nádrž Švihov očima geologa: Co ukrývají její břehy?

8.10.2026

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.

Všechny aktuality

Zveme vás k návštěvě

ParaZOO

Vodní dům

Podblanické ekocentrum

Národní geopark Kraj blanických rytířů

Školy

Firmy

Obce

Veřejnost

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.

Český svaz ochránců přírody Vlašim
Pláteníkova 264
258 01 Vlašim

E-mail: vlasim@csop.cz

Více kontaktů

Projekty

GDPR

Cookies

S podporou

Středočeský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Kraj blanických rytířů

MAS Blaník

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

LESY ČR

Pavučina

Střední Čechy
Český rozhlas

Copyright © 2026 ČSOP

Potřebujete poradit? Zeptejte se našeho asistenta Chettyho.